

skozi okno in srečno uide. Tedaj pride črevljar v sobo. Slišal je ropot. Kako vskipi, ko zagleda po tleh šila in kopita, sukanec in smolo, kladivo in klopčič — in ah — drage posodice, ki so stale na predalniku, na tleh — razbite! Na predalniku gospodari pa murček. Kdo drugi je tega kriv, kot pritepeni škorec! Pes ne bi bil preobračal mize in stola, ko bi ne bilo murčka; gotovo se je zatel pes nanj. Ta sklep je bil naglo dovršen in potrjen v črevljarjevi glavi; črevljarski jermen zasiče po zraku in murček pade — pred psa. Ta ga stisne, — in murčka ni bilo več.

Prišel je Janko, prišli še drugi dečki in so zaglebili tiča pod orehom, na katerem je prenočeval. Mue je bil takrat tudi pri pogrebu — na orehu. Jankotu je bilo vender nekoliko žal po škorecu. Imel je krščansko srce, katero odpušča tudi sovražnikom. Mue se je pa oblizoval in umival ter se posmehoval škorecu: „Meni je bila namenjena smrt, pa je tebe zadela. Prav ti je!“ Hudobni muc!

* * *

Oče črevljar je potem rohnel na Jankotom in zahteval, da mu povrne škodo. Jokaje je prosil strijca Janko, naj poplača črevljarja. Strijc je škodo poplačal, ali obljudil povedati očetu, kaj je napravil s škorcem. In strije je res povedal; sam sem ga slišal. Oče Jankotov je pa rekel: „Strijcu moraš povrniti, kar je za te plačal. Zato ti ne prinese letos Miklavž, niti ne dobiš božičnih daril. Vse to bomo poslali strijcu, da boš pomnil, kako iz malega raste veliko — da je jedna ne-premišljenost in samovoljnosten pogosto vzrok mnogim nečrečam!“

Sedaj pa prašajte Jankota, če mu je kaj prinesel Miklavž. Mislim, da ne. Zakaj očetova beseda drži, kakor bi pribil.

Ure ni.

(Prizor na Miklavževi jutro.)

(Kmetiška soba. Zadaj vrata v izbo. Na mizi 4 košarice z Miklavževimi darili).

(Osebe: Babica; Jožek, Ciril, Tonek, Milka — vnuki.)

Jožek:

(prišedši skozi izbina vrata babici, ki kleči pri peči.)

Nikari ne klečite, ljuba mati,
Tako neznansko dolgo. Dovolite,
Da vsaj nekoliko pogledamo
Na mizo.

Babica:

Jožek, mir in naglo v postelj!

(Jožek smukne skozi vrata v izbo, pa se kmalu zopet prikaže.)

Jožek:

Lepo vas prosim, mati, dovolite,
Da grem pogledat, če zares prinesel
Miklavž mi uro je z verižico.
Potem pa zopet pod odejo smuknem.

Babica:

Kaj res bom dvakrat morala veleti?
Takoj! in čakaj mirno, da pokličem.
(Za se.)
Ti ljubi Bog, kako so ti natečni!
Sicer bi trebalo navora, da

Privzdigal bi zaspance. Ali danes
Za rana mrgolé in vpijejo.
Vže vidim, prej ne bodo mirovali,
Da sljo si ugase.

(Vstane od peči in se prekriža. Potem gre k vratom nesoč otročjo obleko.)

Sedaj pa le
Na noge! Vsak pokrižaj se lepo
In dan Bogu izroči. Angelčke
Poprosi vsak zaupno, da vas bodo
Branili, varovali in vodili.

Ciril:

Vže davno vsi bèdimo, čakajoč,
Kedaj zagledamo Miklavževe
Darove.

Milka:

(ki ima posteljico v prstenku)

Bogeka sem vže hvalila
In trikrat sem se pokrižala.

Jožek:

Za uro
Se enkrat prosil sem Miklavža verno.
Bog ve, če sem uslišan. Težko čakam.

Tonek:

In jaz sem radoveden, če mi bo
Prinesel konjca, ki ga jezdec jaše.
Piščalko belo nosi konjec v repku,
Pero vojaku s čepke frfota.

Ciril:

Za nožič jaz posebno sem ga prosil,
Za tak, ki pisan rog ima: i rdeč
I belo pasast. V rezi nosi pa
Zamorca, ki rožičke ostre kaže.
Dolenčev Mihelj, ki prodaja sam
Nožiče take, trdil je resnobno,
Da oster nožič bo, če v rezi nosi
Zamorca, ki rožičke ostre kaže.

Babica:

Oglejte si svetnikove dari,
In vsak hvaležen mora biti zanje,
Čeprav, kar želel, ne dobi.

(Vsi se vsujejo skozi vrata k mizi.)

Ciril: Ahá

Poglejte nožič! Ali ni krasan!
Zamorca nosi v rezi. Oster bo!

Milka:

Kako je lepo punico prinesel.
Vsa nova krila ima, bel predpasnik,
Klobuček nosi in rokavce — glej!
Nabрано je po novi šegi.

Tonek:

Kaj bo
Cmerljiva punčika! Konjiča glej!
Tifi! Tifi! Kako doni piščal!
Vojaku s čepke se pero priklanja,
Višnjevo se mu jopič izpreminja
In hlače rdeče nosi kakor Turek.
Po konci v roki sabljico drži
Kot mlinar bič, če z vranci moko pelje.

Babica:

Miklavž je vsem ustregel, kakor vidim.
Le, Jožek, ti držiš se nejevoljno;
Mordà ti niso všeč darovi.

Jožek:

Ure
Miklavža prosil sem goreče vedno.
Pa ure ni v košari med darovi.
Nikoli več ne bom Miklavžu molil!
Če drugim je lehko ustregel vsem,
Zakaj pa meni ne bi?

Milka:

Ure ni?

Ciril:

Glej, Jožku ure ni prinesel!

Tonek:

Ni je!

Babica:

Ti, Jožek, glej da se ne pregrešiš!
Čemu si se razsrdil in obljubljal,
Da molil več ne boš, ker ure ni?

Milka:

Saj še bo molil, mati ljubezniva!

Ciril:

Revček je!

Tonek:

Zakaj je revček, jaz povem vam, mati!
Saj veste, kdaj orehe ste sušili,
Taiste, ki jih miš nam kradla je
Pod streho. Polno teme ste nasuli,
Da hitro bi se dobro presušili,
Pred miško varni bili v vaši skrinji.
Tedaj ste mati trdo nam veleli:
„Otroci, kdor orehov se pritakne,
Na Božič kruh bo jedel, ne potice!“
Krog temena zvečer smo mi klečali,
Miklavžu smo molili za darove,
Ko Jožek skrije staré tri orehe
In sladko jedrce pozoblje — snedež!
Vže takrat sam pri sebi sem dejal:
„Miklavž zato zameril bode Jožku.“
In danes vidim, da se nisem motil.

Babica:

Ti Tonek, Tonek, kaj tožeč ponavljaš,
Kar pravil trikrat si gotovo vže.
Zato ker Jožek je ukaz prelomil,
Pokaran in pokaznjen bil je resno.
Miklavž se tudi več ne srdi nanj.
A tebe je začrtal v knjigo črno.
Veš, kaj pomeni šiba pod košaro?
Kdor škodoželjno večkrat toži bratca,
Zapre Miklavž nebes mu sveta vratea!

Milka:

Saj Tonek ne sovraži Jožka več!
Ni dolgo tega, kar ga je poljubil,
Celó za sanke sta menjala.

Babica:

Prav

Imaš, če se za bratca poteguješ.
Ne smeš pa prikrivati, če zavist —
Strupena zel — poganja v sreči brata.
Plevel se mora izruvati vsak,
Čeprav boli, ko puliš korenine.

(Jožku.)

A meni, Jožek, se tako dozdeva,
Da druga stvar Miklavža je nagnila,
Ker ure ni prinesel.

Jožek:

Jaz ne vem!

Učil sem se in pridno v šoli pazil.

Babica:

Čemu imel bi uro?

Jožek:

Na telovnik

Verižico pripel bi srebrno,
Lepo sijala bi na črni barvi.
Po strani bi me dečki gledali,
Ko v cerkev bi gredoč se z njo ponašal.

Babica:

Poglejte, da Miklavž je dobro vedel,
Zakaj ti ni prinesel ure. Napuh
Gojil bi z njo, Boga z napuhom žalil.

Jožek:

Potem odpel verižico bi svetlo
In vam bi jo skesan spravil dal.
Le uro bi imel in nanjo gledal,
Da vedel bi, kdaj sluga pozvoni,
Naznanit konec uka.

Babica:

Lepa reč!

Lenuh in nepazljivec težko čaka,
Da konec je koristnega pouka.
Kdor pazi in učitelja posluša,
Prehitro mine njemu vsaka ura.

Ciril:

(Jožku, ki se solzi.)

Ne jokaj, Jožek! Kaj, če ure ni!
Če hočeš, dam ti svojo jaz — strdeno.
Še boljša je kot zlata — le pokusi.

Milka:

In jaz sladjornih jagodic ti dam.
Na nitko so nabbrane, le poglej!
Verižica za uro, kot nalašč.
Če nosiš te, ne boš grešil z napuhom.

Babica:

Tako je prav! Sočutje morate
Imeti z bratom, ker je žalosten.

Nalašč je rekel. Sram ga je; poglejte,
Kako oči poveša?

Jožek:

Saj nisem več! Vesel sem, ljuba mati!
Le žal mi je, kar sem poprej govoril.

Babica:

Če žal ti je in to priznaš očito,
Odpustil Bog ti bo, Miklavž pa tudi.

Tonek:

Kaj ne, da meni tudi bo odpustil.
Nič več ne bom zatožil zlobno brata.

Babica:

Le glejta, da ne bo beseda prazna,
Kar zdaj oba slovesno govorita:
Vsi dobro pa zapomnите resnico:
*Če Bog ne daje včasih nam darov,
Ljubezen dela to, ne srd njegov.*

Basnigoj.

Jesení.

Žalostno v megléni dalji
Zadnja lastovka žgoli:
„Oj, kakó v ledéni halji
Zima za menoj hiti!“

Mrzel veter v dolu piše,
Listje velo trepetá,
Z drevja pada, tožno vzdiše:
„Zima bliža se z gorâ!“

Gregor Gornik.

Semena za rajske vrt.

16. Sveti večer.

Nebeške višave
In zemske nižave
Blišče se — nocoj.

Tam zvezde žareče,
Tu sveče goreče
Migljajo — nocoj!

In zvezde in sveče
Neskončne so sreče
Vesele — nocoj.

S krilatei tam gori
Človeški se zbori
Glasijo — nocoj.

Ker Dete nebeško
Med revo človeško
Prišlo je — nocoj.

Pastirji hitijo
Z darovi Mesijo
Pozdravit — nocoj.

Še mi se združimo,
S pastirci hitimo
K zibelki — nocoj.

Vsi v hlevci darove
Pred noge njegove
Denimo — nocoj.

Vesel jih sprejema,
Darilce objema
Sam Jezus — nocoj.

Najbolj ga častijo,
Ki sree darijo
V dar Bogu — nocoj.

Mi sebe pa damo
In vse, kar imamo
V dar Bogu — nocoj!

Naum.